

Будівництво у січні-серпні 2018 року

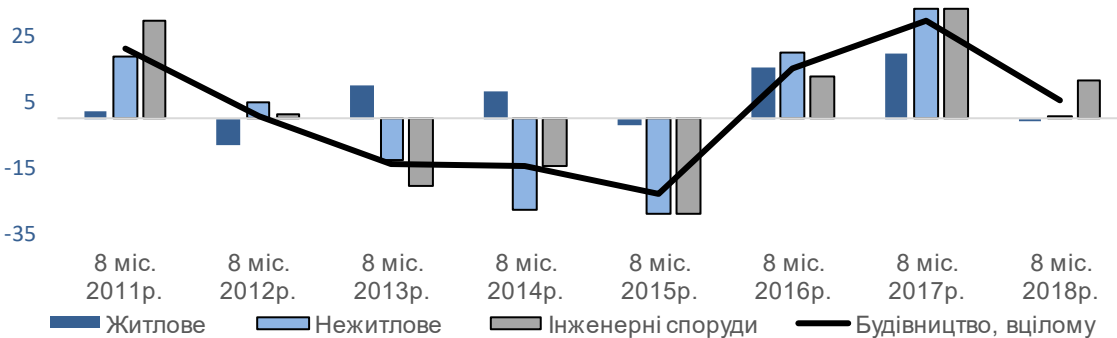
У січні-серпні 2018р. (п/п) індекс будівельної продукції зі зростанням на 5,7% залишився лідером за темпами розвитку серед основних видів економічної діяльності, навіть в умовах надзвичайно високої статистичної бази порівняння («плюс» 29,8% у січні-серпні 2017р. (п/п)).

Формування даного показника відбувалося за рахунок зростання обсягів будівництва **інженерних споруд** на тлі активного проведення будівельних робіт на об'єктах транспортної інфраструктури, а також **нежитлового будівництва** – інвестиційна активність підприємств виробничої та невиробничої сфери. Водночас, у **житловому будівництві**, під впливом значної пропозиції новозбудованого житла у попередні періоди в умовах низької його доступності для населення, спостерігалось незначне скорочення обсягів будівництва.

Загалом, у **серпні 2018р. (р/р) обсяги будівельних робіт**, як нескориговані на ефект календарних днів, так і скориговані на ефект календарних днів, скоротилися на 1,1%. («плюс» 33,1% у серпні 2017р. - нескориговані на ефект календарних днів).

До кінця **2018р.** очікується на продовження позитивної динаміки індексу будівельної продукції, що підтримуватиметься попитом на проведення оновлення об'єктів транспортної інфраструктури та комунальної сфери, ремонтів та модернізації виробництва, як за рахунок власних коштів підприємств, так і бюджетних. Але через високу статистичну базу порівняння, темпи зростання будуть меншими рівня 2017р., що у т.ч. поєднується з подальшим посиленням акценту інвестиційної діяльності підприємств на оновленні виробничого устаткування.

Рис. 1. Індекс будівельної продукції в січні-липні в 2011-2018рр. (п/п), %

Джерело. Держстат

Табл. 1. Основні види будівництва, % р/р

	Січень-серпень 2017р.	Січень-серпень 2018р.	Внесок у січні-серпні 2018р. в.п.	Серпень 2018р.	Структура, 2017р.
Будівництво, в цілому	29,8	5,7	-	-1,1	100
Будівлі	26,4	0,2	0,1	-8,9	50,0
житлові	20,1	-0,4	-0,1	-13,3	22,5
нежитлові	33,7	0,8	0,2	-5,4	27,5
Інженерні споруди	33,9	11,9	5,6	6,4	50,0

Джерело. Держстат, розрахунки Мінекономрозвитку

За підсумками січня-серпня (п/п) у:

будівництві інженерних споруд тривало зростання на рівні 11,9% за рахунок проведення ремонтних та будівельних робіт на об'єктах **транспортної інфраструктури** (частка у структурі будівельних робіт у січні-серпні 2018р. – 18,3%), **споруд добувної промисловості та електроенергетики** (16,1% відповідно), а також **трубопроводів, комунікацій та ліній електропередачі** (10,4% відповідно).

Довідково. Відповідно до «Звіту про використання коштів державного дорожнього фонду» Держказначейства у січні-серпні 2018р. видатки фонду становили 18,2 млрд. грн (50,6% від запланованих видатків на 2018р.). У I півр. 2018р. (п/п) індекс капітальних інвестицій ВЕД «Добувна промисловість і розроблення кар'єрів» зріс на 49,7%, ВЕД «Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря» - на 24,4%.

нежитловому будівництві зростання на 0,2% в умовах збереження високої інвестиційної активності підприємств (індекс капітальних інвестицій у I півр. 2018р. (п/п) зріс на 26,5%), зокрема, підприємств ВЕД «Переробна промисловість» (індекс капітальних інвестицій зріс на 30,9%, частка у структурі капітальних інвестицій - 17,8%), **ВЕД «Торгівля»** (на 46,4% та 8,3% відповідно) та ВЕД «Державне управління» (на 30,6% та 4% відповідно).

січень-серпень 2018р.

«у січні-серпні 2018р. (п/п) будівельна сфера продовжувала демонструвати лідируючі позиції за темпами зростання серед основних видів економічної діяльності»

«у січні-серпні 2018р. найбільший позитивний внесок у індекс будівельної продукції мало будівництво інженерних споруд»

житловому будівництві зменшення на 0,4%. Незначне скорочення обсягів будівництва на тлі великої кількості збудованого житла за останні роки в умовах низької доступності нерухомості для населення та відсутності ефективних програм іпотечного кредитування.

Довідково. За даними Держстату у I півр. 2018р. (п/п) загальна площа прийнятих в експлуатацію житлових будівель нового будівництва (включаючи дачні й садові будинки) зменшилася на 27,8% порівняно з зростанням у 1,55р. у I півр. 2017р. За даними порталу 100realty.ua станом на серпень 2018р. у м. Києві продаж здійснювався у 216 житлових комплексах (станом на серпень 2017р. - у 180 житловому комплексі). За даними Держстату ціни на житло на первинному ринку у I півр. 2018р. (п/п) збільшилися на 5,4%. За даними НБУ обсяги іпотечних кредитів у національній валюті станом на кінець серпня 2018р. порівняно з даними станом на кінець серпня 2017р. скоротилися на 4,1%.

Основними позитивними чинниками були:

зростання капітальних видатків зведеного бюджету (у січні-серпні 2018р. (р/р) капітальні видатки зведеного бюджету номінально зросли у 1,6р.);

попит з боку суб'єктів економічної діяльності через покращення їхнього фінансового стану (у I півр. 2018р. (п/п) прибутки підприємств номінально зросли на 7,3%), що позитивно вплинуло на інвестиційну активність окремих підприємств (у I півр. 2018р. частка освоєних капітальних інвестицій у житловому будівництві становила 10,9%, нежитловому будівництві – 12,8% та у інженерних спорудах – 16,3%, за рахунок власних коштів підприємств було освоєно 75,4% капітальних інвестицій);

розширення фінансових можливостей будівельних підприємств (у I півр. 2018р. (п/п) прибуток до оподаткування підприємств ВЕД «Будівництво» зріс на 17,2%, рентабельність операційної діяльності ВЕД «Будівництво» у I півр. 2018р. (п/п) становила 2,5% (3,7% у I півр. 2017р.)).

Основними негативними чинниками були:

збільшення рівня витратності будівельної діяльності на фоні незначного зростання вартості житла (у січні-липні 2018р. (п/п) ціни на будівельно-монтажні роботи зросли на 24% (12,3% у січні-липні 2017р.), в той же час ціни на гумові і пластмасові вироби, іншу неметалеву мінеральну продукцію зросли на 12,3% (11,5% у січні-липні 2017р.) та металургійне виробництво – на 20,5% (38% у січні-липні 2017р.), заробітна плата (у номінальному обчисленні) у ВЕД «Будівництво» зросла на 24,3% (34% у січні-липні 2017р.);

зменшення кредитування галузі ВЕД «Будівництво» (обсяги кредитування галузі станом на кінець серпня 2018р. порівняно з даними станом на кінець серпня 2017р. зменшилися на 0,2%).

Регіональний розріз. У січні-серпні 2018р. (п/п), як і у січні-липні 2018р., зростання індексу будівельної продукції спостерігалось у 13 регіонах (23 регіони у січні-серпні 2017р.). Найбільше зростання – у Одеській обл. (на 43,7%), Хмельницькій обл. (на 32,5%) та Івано-Франківській обл. (на 31,4%) за рахунок високих темпів проведення будівництва інженерних споруд та комунальних об'єктів. Найбільше скорочення – у Луганській обл. («мінус» 43,7%) - значне падіння обсягів робіт у всіх видах будівництва.

Табл. 2. Регіональний розріз, % п/п

Найбільші темпи зростання				Найбільші темпи падіння			
	січень-серпень 2018р.	внесок, в. п.	частка у структурі 2017р.		січень-серпень 2018р.	внесок, в. п.	частка у структурі 2017р.
Одеська	43,7	4,2	10,6	Луганська	-43,7	-0,3	0,6
Хмельницька	32,5	0,6	2,2	Сумська	-20,9	-0,2	1,2
Івано-Франківська	31,4	0,6	2,2	Закарпатська	-17,8	-0,2	1,3
Рівненська	22,7	0,3	1,5	Кіровоградська	-15,7	-0,2	1,5
Донецька	22,3	0,7	3,0	Миколаївська	-15,6	-0,4	2,5

Джерело. Держстат, розрахунки Мінекономрозвитку

Примітка. Обрахунок обсягів будівельної продукції у регіональному розрізі відбувається за місцем реєстрації підприємств, а не за територією фактичного здійснення будівництва.

Очікування. До кінця 2018р. очікується збереження високої економічної активності у будівельній сфері, динаміка показників якої, в першу чергу, формуватиметься за рахунок попиту на послуги **будівництва інженерних споруд** в умовах проведення дорожньо-будівельних робіт (у 2018р. порівняно з 2017р. на ремонт доріг буде спрямовано приблизно у 2,3р. більше фінансових ресурсів (47 млрд. грн проти 20,2 млрд. грн відповідно) та **нежитлових будівель** – інвестиційна активність підприємств з метою проведення ремонтів, реконструкції та технічного переоснащення за рахунок власних коштів (за даними Держстату індикатор ділової впевненості в будівництві у III кв. 2018р. порівняно з III кв. 2017р. покращився на 4,9 в. п.).

Ризики. Ескалація військового конфлікту, звуження попиту з боку підприємств реального сектору економіки через погіршення їхніх фінансових можливостей внаслідок стриманішої динаміки цін на зовнішніх ринках, загострення проблем у банківській системі.

«розширення фінансових можливостей для проведення будівельної діяльності відбувається як з боку бюджетної сфери, так і корпоративного сектору, у т. ч. сфери будівництва»

«внесок у індекс будівельної продукції за 8 міс. 2018р. Донецької обл. становив «плюс» 0,7 в.п., Луганської обл. - «мінус» 0,3 в.п.»

«у подальшому очікується на продовження позитивної динаміки індексу будівельної продукції, хоча темпи зростання будуть нижчими за темпи 2017р.»